

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

A K A D E M I A
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

УДК 005.54:37.091.2:376-056.2/.3(043.2)

О. М. КАС'ЯНЕНКО

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

СУТНІСТЬ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

У рамках Концепції «Нова українська школа» інклюзивна освіта передбачає створення освітнього середовища, сприятливого для навчання, виховання й розвитку дитини з ООП, основними принципами якого є дитиноцентризм, рівність, толерантність і педагогіка партнерства [2, с. 108].

Аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати, що сучасні підходи охоплюють: диференційований підхід, індивідуальний підхід, педагогіку партнерства, проєктне навчання, інтеграцію ІКТ, корекційно-логопедичний супровід.

Суть диференційованого підходу полягає у використанні в процесі навчання різних методичних стратегій, які зважають на індивідуальні потреби здобувачів освіти. Майбутні фахівці у сфері логопедії й інклюзії повинні вміти адаптувати методи освіти відповідно до стилів навчання учнів, їхніх психологічних індивідуальних особливостей, попереднього досвіду, а також умов освітнього середовища. Диференціація навчання також передбачає адаптацію змісту навчання, забезпечення різних опцій для демонстрації результатів роботи учнями, підтримку самонавчання здобувача освіти [5].

Індивідуальний підхід – важливий психолого-педагогічний принцип, що зважає на індивідуальні особливості кожного здобувача освіти. В контексті підготовки фахівців у сфері логопедії й інклюзії індивідуалізація навчання потребує навичок планування індивідуальної програми для дитини на основі її потреб, інтересів й стилю навчання, а також гнучкого застосування стратегій навчання, розробки індивідуальних навчальних матеріалів, включно з електронними.[3].

Педагогіка партнерства в інклюзивному навчанні – це підхід, що передбачає співпрацю між усіма учасниками навчального процесу (учнями, вчителями, батьками тощо) з метою створення сприятливого середовища для навчання й розвитку кожного учня, незалежно від їхніх індивідуальних особливостей і потреб. Основні принципи педагогіки партнерства ґрунтуються на рівноправності, співпраці й взаємодії, побудові довіри. Педагогіка партнерства також визначає спільну відповідальність всіх учасників за успіх кожного учня, спираючись на взаємодопомогу. З цією метою в закладах вищої освіти використовують практичні завдання й симуляційні технології, щоби майбутні фахівці могли випробувати навички застосування педагогічних стратегій в реальних або симульованих ситуаціях [3].

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Проектне навчання означає формування вмінь і навичок пошукової діяльності в процесі планування й виконання практичних завдань. Проектне навчання в підготовці майбутнього фахівця у сфері логопедії й інклюзії сприяє розвитку основних компетентностей майбутніх педагогів і готує їх до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. В процесі такого навчання майбутні педагоги освоюють методики роботи з учнями, що мають різні рівні знань, уміння й потреби, а також навчаються розробляти й запроваджувати диференційований та індивідуальний підходи.[4].

ІКТ відіграють важливу роль в інклюзивному навчанні. Вони сприяють створенню доступного й інтерактивного освітнього середовища для всіх учнів. На сьогодні ІКТ – це один із ефективних інструментів розвитку, виховання й навчання учнів з ООП. Інтеграція комп'ютерних технологій в освітній процес дає змогу інкорпорувати персоналізоване навчання, вдосконалити спілкування й співпрацю між учнями, вчителями й батьками за допомогою інтерактивних платформ та інструментів. Також можна застосовувати цифрові інструменти для оцінювання й відстеження прогресу учнів з ООП. ІКТ відіграють важливу компенсаторну функцію оскільки дозволяють дітям з ООП брати активну участь у навчальному процесі, незважаючи на певні функціональні обмеження слуху, мовлення, здібностей, уваги чи координації.

Корекційно-логопедичний супровід – це комплекс заходів, спрямованих на корекцію й підтримку учнів з порушеннями мовлення й комунікації. Підготовка до корекційно-педагогічного супроводу охоплює теоретичну підготовку (initial training), під час якої майбутній фахівець отримує знання про особливості мовленнєвого розвитку, види порушень мовлення й комунікації, а також про професійні методи й підходи до їхньої корекції й підтримки, й водночас практичну підготовку (practice training), що передбачає стажування й практику роботи з учнями з відповідними порушеннями [5]. Варто наголосити, що в межах цього підходу зусилля педагога зосереджені на тренуванні робочої пам'яті в дітей з розладом мовного розвитку.

Доведено, що підходи, які визначають системну організацію освітнього процесу й особливості взаємодії всіх компонентів відповідно до конкретних навчальних і виховних цілей. Вони охоплюють: диференційований підхід, індивідуальний підхід, педагогіку партнерства, проектне навчання, інтеграцію ІКТ, корекційно-логопедичний супровід, а також навчання з урахуванням культурних особливостей.

Список використаних джерел:

1. Інклюзивне навчання. Статистичні дані. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/statistichni-dani>
2. Лященко В. М. Система підвищення кваліфікації педагогів Харківської області з питань інклюзивної освіти й навчання учнів з особливими освітніми потребами. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 42. С. 108-111.
3. Малишевська І. А. Удосконалення підготовки педагогічних фахівців до роботи в умовах інклюзивної освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2020. Вип. 1(17). С. 59-67.

РОЗДІЛ 2. ІНТЕГРОВАНЕ ТА АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

4. Національна стратегія розвитку інклюзивної освіти на 2020-2030 роки (проект).
URL: <https://cutt.ly/JwzfYDlc>

5. Пелех Ю., Філоненко М., Шевців З. Перспективи підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до роботи в умовах інклюзії в освіті. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2023. № 1. С. 25–31.

УДК 37.091.34:004.9:373.3.015.311(043.2)

М. І. КУЗЬМА-КАЧУР,
кандидат пед. наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна,
Є. В. ПАЛЛАГ,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна,

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Сучасні педагогічні парадигми і тенденції в освіті, обумовлені Концепцією Нової української школи та посилені використанням ІКТ, створюють передумови для застосування інноваційних підходів і технологій для реалізації ефективного навчання. Серед таких методів, що роблять навчання більш продуктивним, є гейміфікація, яка полягає у застосуванні під час навчання ігрових технологій, що дозволяє зробити діяльність здобувачів освіти більш цікавою та захоплюючою, формує в них інтерес до знань, розширює їх пізнавальні можливості. Особливо актуальними до використання ігрові технології є в першому циклі початкової школи, оскільки вони організують учнів до пізнання, впливають на їх загальний розвиток, виховують особистість, сприяють виробленню вмінь та навичок орієнтуватися у будь-якій життєвій ситуації.

З інтенсивним розвитком цифрових технологій гра захопила організаційні та змістові процеси в системі освіти. Як зазначено у [1, с.28], «сфера цифрових технологій, що стрімко розвивається у сучасному світі, вже з народження впливає на свідомість дитини. У ранньому віці діти починають освоювати різноманітні гаджети, вчать користуватися інтернетом». Поширення гри на різні сфери в освіті і розглядається як гейміфікація.

Гейміфікація (ігрофікація, геймізація, від англ. gamification) – це використання ігрових практик та механізмів у неігровому контексті для залучення користувачів до вирішення проблем, тобто введення або застосування елементів ігрових онлайн-технологій з дидактичною метою, створення такої системи, в якій успішність гри учасника залежить від його навичок і знань, які можна перенести в реальний світ [2].

Науковці С. Переяславська та О. Смагіна спираються на таке тлумачення категорії «гейміфікація» – «інтеграція елементів гри та ігрового мислення в діяльності, відмінній від гри. Гейміфікація в освіті – це процес поширення гри

ГОРВАТ М. І., БОЧКОР О. О. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	139
HRABAR EDITA THE ROLE OF INTERDISCIPLINARY STUDIES IN FOSTERING HOLISTIC STUDENT DEVELOPMENT.....	141
ДОМБРОВСЬКИЙ А. Е. АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	143
КАС'ЯНЕНКО О. М. СУТНІСТЬ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	145
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., ПАЛЛАГ Є. В. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	147
ЛАЛАК Н. В., МИКУЛЯК М. Б. ОСВІТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ.....	149
МОВЧАН К. М., ТРЯПЩИН В. О. АДАПТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ.....	151
НАДОЛЬСЬКА Ю. А., БАЙТЕРЯКОВА Н. Ю. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО.....	153
РЕЗНІКОВА К. В. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ: КОМПОНЕНТИ ІНТЕГРАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	155
РОЗМАН І. І., ЧУБІРКА А. Ю. СУСПІЛЬНО-КОРИСНА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	157
РОЗМАН І. І., АДАМЧО Ю. М. СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ ЯК РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	159
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., ДОРЧИНЕЦЬ М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	161

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

БЕРЕГОВА Н. П., ШЕРЕМЕТ А. М., СОЛОДОВНИК Г. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ В СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	163
VIZNKO A. THE IMPORTANCE OF ANALYTICAL READING IN THE PROCESS OF THE FORMATION OF CRITICAL THINKING	165
БОДНАРН. В., РОЗМАН І. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	167
БОЙКО О. Ю. ВПЛИВ СКЛАДНОСТІ ЗАВДАННЯ НА ЯКІСТЬ ПИСЬМОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	168
БОЧКО С. М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	170
БРИЖАК Н. Ю. АСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ВИМІРАХ СЬОГОДЕННЯ.....	172
VERTEL A. V. SEXUAL EDUCATION IN WILHELM REICH'S PSYCHOANALYTIC PEDAGOGY.....	175
GAO F. HR MANAGERS' PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COMPETENCE: ESSENCE AND MAIN FEATURES.....	177
ГОМОНЮК О. М. ЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНИХ ТРАДИЦІЙ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	179
ГРИЦЬКО В. В., КОТУБЕЙ В.Ф. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	181
ЄРМОЛЬЧЕВ Г. А., ФЕНЧАК Л. М. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ	

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>